

**Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej nr 3
im. Kornela Makuszyńskiego w Bogatyni**

Spis treści	
Preambuła	3
Misja, wizja szkoły, model absolwenta	11
Podstawa prawna	12
Część I: Budowanie pewności siebie	13
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	13
Część II: Budowanie świadomości i przynależności narodowej	18
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	18
Część III: Samobójstwa i zachowania autoagresywne	23
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	23
Część IV : Wychowanie do wartości	26
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	26
Część V: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych	28
Program wychowawczo-profilaktyczny	28
Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych	32
Część VI: Cyberprzemoc	34
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	34
Część VII: Środki psychoaktywne	38
Program Wychowawczo-Profilaktyczny.....	38
Działalność wychowawcza	42
Działalność profilaktyczna	45

Preambuła

Okres szkolny to dla młodego człowieka istotny czas, podczas którego kształtuje się jego poczucie tożsamości oraz osobowości. Zmiany zachodzą na drodze zdobywania nowego doświadczenia, uzyskiwania umiejętności i wiedzy. Poza zmianami poznawczymi, intelektualnymi, obserwuje się również szereg zmian natury biologicznej, które pojawiają się wraz z oddziaływaniem hormonów i związanych z tym zmianami emocjonalności człowieka.

Przed dorastającymi uczniami stoją również zadania związane z socjalizacją, czyli nawiązywanie relacji interpersonalnych ze swoim otoczeniem, umiejętności wyznaczania własnych i respektowania granic innych ludzi, zdolności zaspokajania potrzeb akceptacji oraz odkrywania i rozwijania własnych pasji i zainteresowań. Jest to czas, kiedy uczniowie kształtują swój światopogląd, formułują postawy moralne a także określają swój aktualny styl i sposób na życie.

Trudności, z którymi spotyka się młody człowiek w okresie dojrzewania, mogą przyczynić się do pojawiania się zachowań z grupy zachowań ryzykownych. Z powodu wielości zachodzących w tym samym czasie zmian, młody człowiek może czuć się zagubiony czy osamotniony i dlatego będzie szukać wsparcia i akceptacji innych ludzi. Tutaj zadaniem rodziców i nauczycieli dzieci jest wspieranie ich podczas tego okresu. Nie należy dopuścić do sytuacji, w której młody człowiek zostaje zmuszony do szukania aprobaty i zrozumienia w grupach zewnętrznych, których pobudki do działania mogą okazać się dalekie od oczekiwanych. Pozytywne, prawidłowo ukierunkowane wsparcie w procesie dojrzewania, ułatwia zdobywanie optymalnych doświadczeń i wiedzy o świecie w kontrolowanych, najkorzystniejszych warunkach.

Opracowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zbiorem działań, które mają za zadanie wspomagać i kształtować prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Ich celem jest zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

W społeczności szkolnej należy wyróżnić wiele symptomów, które mogą wskazywać na istnienie problemów. Do najpoważniejszych, ale zarazem najłatwiej zauważalnych wskaźników występujących wśród uczniów należą:

- występowanie agresji słownej i fizycznej,
- problemy w nauce, brak motywacji do przyswajania nowej wiedzy, niskie potrzeby i aspiracje edukacyjne,
- opuszczanie godzin lekcyjnych bez usprawiedliwienia, wagary oraz spóźnienia na zajęcia lekcyjne,
- kłopoty w samodyscyplinie i czynnościach samoobsługowych,

- powiększająca się liczba dzieci z deficytami rozwojowymi, trudnościami dydaktycznymi,
- powiększająca się liczba uczniów z problemami rodzinnymi (tj. alkoholizm, zażywanie niedozwolonych substancji, hazard, bezrobocie, bieda) bądź tych, którzy funkcjonują w rodzinach zaburzonych (tj. rodziny niepełne, rodziny rozbite, rodziny wielodzietne, eurosieroctwo, sieroctwo, trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przemoc w rodzinie)

Prowadzone badania na terenie szkoły dotyczące problemu zażywania środków psychoaktywnych pokazują, że grupą najbardziej zagrożoną są uczniowie starszych klas. Za pozytywne można przyjąć, że większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie. Coroczna diagnoza pokazuje, że uczniowie na których trzeba zwrócić szczególną uwagę to w szczególności ci, którzy czują się osamotnieni i odrzuceni przez rówieśników.

W toku analizy wykorzystano następujące metody badawcze:

1. Badanie ankietowe uczniów oraz nauczycieli;
2. Badanie ankietowe rodziców;
3. Analizę prowadzonych obserwacji;
4. Analizę dokumentacji szkolnej.

Analizując wyniki przeprowadzonej ewaluacji zidentyfikowaliśmy następujące czynniki ryzyka:

- Odrzucenie przez rówieśników, poczucie osamotnienia wśród uczniów i związane z tym problemy psychiczne,
- Zaburzone relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi,
- Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego w domach rodzinnych,
- Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest przygotowane,
- Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność jednego z rodziców w domu,
- Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci środków pobudzających, w szczególności napoje energetyzujące,
- Nadużywanie alkoholu, papierosów i narkotyków przez rodziców,
- Łatwy dostęp do środków odurzających wynikający z miejsca zamieszkania,
- Trudności/niechęć uczniów w zakresie zwracania się do nauczycieli ze swoimi problemami.
- Długi czas izolacji uczniów do środowiska szkolnego z powodu pandemii koronawirusa w roku szkolnym 2019/2020.

Proponowany przez nas Program Wychowawczo-Profilaktyczny składa się z wielu części, a każda z nich ma na celu zapobieganie pojawianiu się bądź ograniczenie występowania czynników ryzyka. Wychodzimy z założenia, że silna więź emocjonalna ucznia ze szkołą, a także nawiązanie współpracy i trwałej relacji pomiędzy pracownikami szkoły, a opiekunami uczniów, jest w stanie w znacznej mierze przeciwstawić się podobnym zagrożeniom. Wspólne działanie na polu rodzinnym i szkolnym może przynieść zamierzony efekt w momencie, gdy ustalono wspólne cele, a obie strony dialogu traktują się po partnersku.

Celem prowadzonych działań wychowawczo-profilaktycznych jest dostarczenie narzędzi, które wzmocnią poczynania szkoły, a w konsekwencji doprowadzą do osiągnięcia sukcesu na wybranym polu. Z tego powodu przedstawione działania zgodne są ze standardami kompetencji w procesie kształcenia w zakresie zdrowia publicznego, które zostały określone w 1999 roku przez Międzynarodową Organizację Zdrowia (WHO). Zapis informuje, że jednym z celów działalności jest praca ze społecznością i dla społeczności. W przypadku społeczności szkolnej należy do niej zaliczyć wszystkie jednostki, które mają swój wkład w procesie edukacyjnym tj. uczniowie, nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pozostali pracownicy szkolni, rodzice, opiekunowie dzieci oraz organizacje lokalne. Wszystkie wymienione jednostki stanowią niezastąpione ogniwo w procesie edukacyjnym i z tego powodu zostały wcielone w działania prewencyjne proponowane szkole wraz z opracowanymi na podstawie analizy czynników ryzyka wzmocnienie oraz wprowadzenie adekwatnych i skutecznych środków chroniących.:

- Budowanie pozytywnych relacji społecznych,
- Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców i rodziców,
- Położenie nacisku na współpracę z rodzicami,
- Edukacja rodziców w zakresie przepisów prawnych dotyczących wychowawczo-opiekuńczej roli rodzica,
- Promowanie zdrowego stylu życia,
- Praca na rzecz innych, wolontariat,
- Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów w przypadku osamotnienia lub przemocy w rodzinie,
- Rozwijanie pasji na terenie szkoły
- Zwrócenie szczególnej uwagi na adaptację uczniów do warunków szkolnych podczas pierwszych miesięcy roku szkolnego 2020/2021 z powodu pandemii COVID-19,
- Zwrócenie w roku szkolnym 2020/2021 szczególnej uwagi na bezpieczeństwo zdrowotne, związane z epidemią COVID -19.
- Należy podjąć działania mające na celu zachęcenie uczniów do dzielenia się z nauczycielami swoimi problemami.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356) reguluje działania wychowawczo-profilaktyczne jakie powinny zostać spełnione przez każdą placówkę szkolną. Proponowane przez nas rozwiązania odwołują się do opisanej tam podstawy programowej oraz celów wychowawczych.

Istotne wymagania nałożone na szkołę a wynikające z w/w Rozporządzenia:

- Informują, że każdemu uczniowi powinno proponować się zindywidualizowane wspomaganie rozwoju, czyli taki który jest dostosowany do jego potrzeb i możliwości. Niezależnie czego dotyczą trudności, z którymi spotyka się uczeń (np. trudności w nauce, posiadanie niepełnosprawności fizycznej czy intelektualnej w stopniu lekkim) zajęcia powinny zostać dostosowane specjalnie do jego zdolności psychofizycznych oraz tempa uczenia się.
- Innym zakresem odpowiedzialności powierzonym szkole jest prowadzenie działań z zakresu doradztwa zawodowego, które przygotowują uczniów do wyboru zgodnego z ich możliwościami i aspiracjami kierunku kształcenia i przyszłego zawodu.
- W nowej podstawie programowej edukacja zdrowotna odgrywa znaczącą rolę. Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych osób, budowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz postaw do aktywności fizycznej powinno stać się częścią profilaktyki.
- Nowa podstawa programowa kładzie duży nacisk na rozwijanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem placówek szkolnych jest rozbudzanie i/lub wzmacnianie tożsamości narodowej poprzez przybliżanie historii, tradycji lokalnych i narodowych oraz zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w codziennym życiu społeczności lokalnej i środowisku szkolnym.

Wszystkie proponowane przez nas działania, poza oczywistą promowaną tam tematyką, mają również na celu ułatwienie uczniom nabywania umiejętności życia w społeczeństwie, dążą do socjalizacji jednostki. W związku z tym ich celem jest usprawnienie komunikacji, współpracy w grupie (również w środowiskach wirtualnych), ale również pozwalają na rozwijanie zdolności indywidualnej oraz zespołowej pracy czy organizacji i zarządzanie zespołami. Dzięki takiej różnorodności zajęć młodzi ludzie poza zdolnościami socjalizacyjnymi rozwijają również swoją kreatywność oraz przedsiębiorczość, co pozwala na wprowadzanie bardziej innowacyjnych rozwiązań w trakcie kształcenia młodych ludzi, które odpowiednie są do poziomu ich aktualnego rozwoju.

Bardziej innowacyjne działania zakładające pracę projektową uczniów, umożliwiają im większą ekspresję ich kreatywności oraz mają wpływ na zwiększenie samodzielności i odpowiedzialności wszystkich uczestników procesu, dzięki czemu będą mogli sami wpływać na kształtowanie procesu uczenia. Kierowanie własnym rozwojem zakłada zarówno pracę indywidualną jak i pracę grupową w zespole klasowym. Dzięki temu uczniowie mają możliwość odkrywania siebie i rozwijania zdolności socjalizacyjnych, w tym zdolność do komunikowania się, skutecznego przekazywania własnych myśli, słuchania, a nie jedynie słyszenia swoich rozmówców, efektywnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz radzenie sobie w sytuacjach trudnych. Metoda pracy projektowej, która może mieć charakter pracy indywidualnej lub zespołowej, pozwala nauczycielom na łączenie kilku zagadnień, a nawet przedmiotów szkolnych w jeden projekt. Dzięki takiemu rozwiązaniu praca uczniów będzie miała bardziej kompleksowy charakter, gdyż wymaga spojrzenia na dane zagadnienie pod wieloma aspektami. Nad pracą projektową ucznia bądź grupy uczniów czuwają z góry przypisani nauczyciele, a sam czas jego działania jest nieograniczony. Oznacza to, że projekt może trwać tydzień, miesiąc, a jeśli istnieje taka potrzeba to nawet cały rok.

Ponadto cele edukacyjne opisane w nowej podstawie programowej zakładają, że w szkole podstawowej będzie kładło się duży nacisk na integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny oraz moralny uczniów. Dzięki odkrywaniu przez dziecko własnych możliwości oraz gromadzenie własnych doświadczeń następuje proces jego wychowania. Młody człowiek podejmując się działania zawsze może liczyć na wsparcie swojego nauczyciela. Nauka będzie prowadzona poprzez wykonywanie prostych czynności, ciągłą praktykę oraz podejmowanie intelektualnych wyzwań. W efekcie takiego wsparcia oraz zaspakajania swoich naturalnych potrzeb rozwojowych dziecko osiąga dojrzałość do podejmowania nauki na następujących po sobie etapach edukacyjnych. Przedstawione przez nas propozycje tematyczne Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zgodne są z wskazanymi celami programowymi oraz wiekiem młodych ludzi.

Obecnie proponujemy Państwu skorzystanie z poniżej wskazanych tematów. Kwestię wyboru pozostawiamy w Państwa gestii:

1. Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej,
2. Budowanie świadomości i przynależności narodowej,
3. Samobójstwa i zachowania autoagresywne,
4. Wychowanie do wartości,
5. Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych,
6. Cyberprzemoc,
7. Środki psychoaktywne,

Proponowane przez nas działania mają charakter wychowawczy i profilaktyczny. W celu lepszego przybliżenia i rozróżnienia tych działań opisujemy je poniżej:

Działalność wychowawcza – ma na celu kształtowanie osobowości młodego człowieka, jego postaw, zachowań oraz cech niezbędnych w życiu społecznym. Naszym celem jest przygotowanie ucznia do samodzielnego, poprawnego nawiązywania stosunków międzyludzkich, kształtowania długoterminowych relacji z innymi ludźmi, zachowania etycznego, moralnego i akceptowanego przez społeczność, w której żyje. Ważna jest świadomość oraz istnienie głębokich, skłaniających do refleksji wartości młodego człowieka.

Działalność wychowawcza polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność profilaktyczna – celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, ma ona również na celu hamowanie postępu i niwelowanie pojawiających się powikłań już istniejącej choroby. Działania profilaktyczne pozwalają stworzyć odpowiedni wzór zachowań społecznych, które przyczyniają się do obniżenia prawdopodobieństwa pojawienia się danego zjawiska. Naszym zadaniem jest dostarczanie silnych pozytywnych wzorców i przeżyć, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, rozwijanie posiadanych przez nich zdolności oraz wspieranie ambitnych postaw.

Działania szkoły powinny obejmować trzy poziomy profilaktyki:

1. profilaktyka uniwersalna – pierwszy poziom – skierowana do wszystkich uczniów i nauczycieli. Jej celem jest budowanie zdrowych i trwałych relacji w obrębie szkolnej społeczności, m.in. poprzez szkolenie nauczycieli i innych pracowników w zakresie pedagogiczno-wychowawczym, ustalenie określonych zasad postępowania,

niezgodę na przemoc, dbanie o dobre relacje, wzmacnianie odporności uczniów (np. poprzez warsztaty radzenia sobie ze stresem) i podnoszenie ich samooceny czy wyraźne wskazanie osoby, do której można udać się po pomoc;

2. profilaktyka selektywna – drugi poziom – działania skupione są na osobach z grupy zwiększonego ryzyka (np. uczniach z problemami zdrowotnymi, ekonomicznymi, rodzinnymi, z trudnościami w nauce). Zadaniem szkoły i pracowników jest określenie potrzeb i trudności uczniów z grupy ryzyka oraz wsparciu ich w przezwyciężeniu trudności, m.in. poprzez działania włączające ich do grupy rówieśniczej czy pomagające w nauce. Ważnym czynnikiem jest włączenie rodziców / opiekunów uczniów do pracy oraz wspólne rozwiązywanie napotykaných trudności;
3. profilaktyka wskazująca – trzeci poziom – działanie skupiają się na osobach z grupy wysokiego ryzyka, tj. po próbie samobójczej. Profilaktyka wskazująca zawiera w swoich działaniach również te wynikające z działań drugiego poziomu. Pracownicy szkoły powinni w bardzo dyskretni i nieustannie obserwować ucznia, zapewnić mu opiekę szkolnego specjalisty oraz współpracować z rodzicami w zakresie zapewnienia mu stałej specjalistycznej opieki.

Misja i wizja szkoły

Nasza szkoła jest miejscem, gdzie stwarza się warunki do nauki wszystkim dzieciom. W swojej pracy otrzymujemy wsparcie ze strony rodziców. Motywujemy uczniów do rzetelnej i systematycznej pracy. Przekazujemy wiedzę i umiejętności pozwalające wszystkim uczniom na kontynuowanie edukacji na miarę ich możliwości. Rozwijamy zainteresowania uczniów z zachowaniem zasad równości szans edukacyjnych. Wprowadzamy nowoczesne metody nauczania, oceniania i sprawdzania wiedzy prowadzące do zwiększenia aktywności uczniów. Zaznajamiamy uczniów z normami społecznymi oraz wspomagamy rodziców w procesie wychowania. Uczymy przestrzegania norm społecznych, szacunku wobec innych oraz wzajemnej tolerancji.

Pielęgnowujemy tradycję szkolną, regionalną i narodową. Uczymy języków obcych i kształcimy obywateli Europy. Troszczymy się o bezpieczeństwo uczniów, uczymy jak pożytecznie spędzać wolny czas. Wykorzystujemy w procesie kształcenia techniki informacyjne. Wdrażamy platformę edukacyjną do procesu nauczania – uczenia się. Umożliwiamy uczniom wykorzystywanie technologii informacyjnej i komputerowej w codziennej pracy. Dbamy, aby nasi uczniowie potrafili dostrzegać i oceniać zmiany zachodzące w środowisku naturalnym. Zadania Szkoły realizowane są w sposób zgodny z prawem, terminowy, efektywny i oszczędny.

Hasło przewodnie naszych działań brzmi:

„Moja szkoła moją szansą”

Model absolwenta

Absolwent naszej szkoły:

- Posiada wiedzę i umiejętności pozwalające mu na kontynuowanie edukacji na miarę swoich możliwości.
- Umie żyć w społeczeństwie, potrafi współdziałać i porozumiewać się z innymi ludźmi.
- Jest patriotą i Europejczykiem.
- Potrafi rozwiązywać różnorodne problemy we własnym działaniu, radzi sobie z trudnościami.
- Sprawnie posługuje się technologią komputerową i informacyjną.
- Rozumie procesy zachodzące w przyrodzie.
- Potrafi ocenić wpływ rozwoju cywilizacji na środowisko naturalne.
- Potrafi komunikować się w języku obcym.

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483);
2. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r., poz. 1327);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe ((Dz.U. z 2020 r., poz. 910);
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1679);
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 poz. 1569);
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. z 2020 r., poz. 1036);
7. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2016 r. poz. 1817, 1948, z 2017 r. poz. 60, 573).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
10. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
12. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji i kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą.
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 z późn. Zmianami
14. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/2021
15. Statut Szkoły Podstawowej nr 3 w Bogatyni

Część I: Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

I. „Budowanie pewności siebie i kształtowanie zaradności życiowej” ma na celu:

1. Budowanie świadomości samego siebie i realnych aspiracji życiowych:
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
 - rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca),
 - poszerzanie horyzontów, uświadamianie mnogości ścieżek życiowych,
 - poszerzanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania.
2. Budowanie pewności siebie:
 - a. uświadamianie zagadnienia pewności siebie,
 - b. techniki budowania pewności siebie,
 - c. odkrywanie własnej osobowości,
 - d. rozwijanie zainteresowań,
 - e. odnajdywanie swoich mocnych stron.
3. budowanie zaradności życiowej:
 - organizacja warsztatów,
 - angażowanie uczniów w organizację wydarzeń, imprez etc.
 - organizacja wyjazdów, wycieczek, „zielonych szkół”.

Cele szczegółowe:

1. tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w klasie i szkole,
2. uczenie asertywności,
3. zaznajamianie uczniów z pojęciem tolerancji,
4. uczenie podejmowania właściwych decyzji,
5. uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi,

6. wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań,
7. wzmacnianie poczucia własnej wartości,
8. poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Zajęcia integracyjne.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia aktywizujące - lekcje wychowawcze - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie (Program adaptacyjny pt. „ Wsparcie na starcie” dla ucz. kl. I oraz „Dzień Integracyjny” dla ucz. kl. IV - imprezy, uroczystości klasowe, szkolne - wyjazdy na wycieczki i wspólne wyjścia poza teren szkoły	Wychowawcy klas, pedagodzy	cały rok szkolny wrzesień, październik cały rok szkolny	Uczniowie
2. Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych. 3. Praca nad adekwatnym poczuciem własnej wartości.	- zajęcia wychowania fizycznego, - zajęcia warsztatowe, - mini wykłady, - dramy, - lekcje wychowawcze dotyczące samopoznania i budowania własnej wartości („Czy rozumiesz co do Ciebie	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy, pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Uczniowie

4. Podnoszenie poziomu kompetencji społecznych.	- praca indywidualna i grupowa - zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze kształtujące empatię, altruizm, - dramy - działania na rzecz innych – Szkolnego Koła Wolontariatu	Wychowawcy, pedagodzy, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu	cały rok szkolny	Uczniowie, środowisko rodzinne, społeczność lokalna
5. Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść. 6. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - zajęcia plastyczne/ techniczne, - zajęcia sportowe i rekreacyjne - mini wykłady, - ćwiczenia rozluźniające, - ćwiczenia oddechowe.	Wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego, plastyki, techniki, pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Uczniowie
	mówię”, „Asertywność sposób na życie”, „Nauka pozytywnego myślenia”, „Zrozum mnie”, „Umiejętność zarządzania swoim czasem”			

7. Kształtowanie postawy życiowej w społeczeństwie lokalnym. 8. Budowanie zaradności życiowej. 9. Nauka samodzielnego podejmowania aktywności/ inicjatywy. 10. Rozwijanie uczniowskich zainteresowań.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - przedstawienia, prezentacje, wystąpienia (np. „Savoir vivre”, „Moje hobby”, „Jaki jestem?”) - lekcje wychowawcze - lekcje z doradztwa zawodowego (e – lekcje) - koła zainteresowań i zajęcia pozalekcyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, opiekunowie kół zainteresowań, zajęć projektowych	cały rok szkolny	Uczniowie (pkt.9 szczególnie uczniowie klas 6-8)
11. Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły. 12. Nawiązywanie i/lub utrzymywanie odpowiednich relacji i zaangażowania rodziców/ opiekunów uczniów. 13. Prowadzenie ewaluacji.	- szkolenia, kursy, treningi, warsztaty, - książki, materiały szkoleniowe, ulotki, - badania ankietowe.	Dyrektor szkoły	w miarę potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy
14. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 15. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci. 16. Zaangażowanie rodziców w działalność szkolną.	- spotkania z wychowawcą, pedagogiem szkolnym - pogadanki - spotkania ze specjalistami - udział rodziców w przygotowanie i realizację uroczystości klasowych i szkolnych, wycieczkach, wyjazdach i wyjściach	Wychowawcy, pedagodzy, dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów

17. Nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.	- spotkania za specjalistami (PPP, PCPR, Policja, kuratorem zawodowym i społecznym, BOPS) - szkolenia w ramach zespołów samokształceniowych, WDN oraz inne	Nauczyciele, pedagodzy, dyrektor szkoły	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły
--	---	---	------------------	-----------------

Część II: Budowanie świadomości i przynależności narodowej

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

II . „Budowanie świadomości i przynależności narodowej” ma na celu:

- 1) kształtowanie świadomości obywatelskiej,
- 2) kształtowanie patriotyzmu lokalnego,
- 3) rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro,
- 4) pielęgnowanie postaw patriotycznych,
- 5) zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej,
- 6) dbałość o używanie poprawnej polszczyzny,
- 7) wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych,
- 8) pielęgnowanie tradycji narodowych,
- 9) uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów państwowych i szkolnych,
- 10) poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze i sztuce itp.

Przekazywanie treści patriotycznych jest zadaniem i obowiązkiem stawianym przed każdym nauczycielem, bez względu na jego prywatne przekonania polityczne czy wiarę.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza preferowanych przez uczniów wartości.	- badanie ewaluacyjne, - omówienie otrzymanych wyników, - opracowanie działań profilaktycznych i wychowawczych, - przeprowadzenie ponownej ewaluacji.	Pedagodzy szkolni	Maj	Cała społeczność szkolna
2. Kształtowanie osobowości ucznia.	- godziny wychowawcze - ćwiczenia aktywizujące i kształtujące postawy koleżeńskie „Ja – przyjaciel, kolega, koleżanka” (omawiające postawy tj. stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja, pt. „Myślę samodzielnie, czyli koniec ze stereotypami”, - wyjścia, wyjazdy w ramach „spotkania z kulturą” do teatrów, filharmonii, kina, muzeum (ze szczególnym uwzględnieniem wartości moralnych)	Wychowawcy klas	cały rok szkolny	Uczniowie

3. Uświadamianie istoty przynależności do narodu.	- godzina wychowawcza (np. „Ja wśród innych”, „Polska mój kraj”, „Polska biało – czerwona”, „Patriotyzm i jego znaczenia w dniu dzisiejszym”) - podczas godziny wychowawczej prowadzenie debat na tematy: - Kim jest współczesny patriota i jak zmienił się obraz postrzegania patriotyzmu na przestrzeni lat?, - Polskie symbole narodowe – aktualne czy przestarzałe, jak powinno się do nich odnosić, - Polska naszą Ojczyzną – za co cenimy nasz kraj i Polaków, - Miejsce Polski w Europie i Unii Europejskiej. - broszury informacyjne, - plakat- prezentacje multimedialne - praca na rzecz przywrócenia pamięci Polaków pozostałych na Kresach w ramach akcji:” Mogiłę pradiada ocal od zapomnienia”, - realizacji programu „Jerzyk Europejczyk”	Wychowawcy, nauczyciele historii, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu	Cały szkolny rok	Uczniowie Uczniowie klas 7 i 8 Uczniowie klas 7 i 8
--	---	---	-------------------------	--

4. Promowanie społeczności lokalnej.	- zajęcia muzyczne (nauka pieśni patriotycznych - obchodzenie w szkole uroczystości tj.: • Święto Konstytucji 3 Maja, • Święto Niepodległości, • Dzień Patrona Szkoły, • Dzień Edukacji Narodowej, • Wigilia klasowa, • Mikołajki, • obchodzenie Dnia Papieskiego - udział w konkursach historycznych, muzycznych, plastycznych, literackich - poznanie charakteru i znaczenia działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Kajoznawczego PTTK (nauczyciele zachęcają uczniów do założenia książeczek PTTTK i czynnego podróżowania po polskich szlakach turystycznych	Wychowawcy klas, nauczyciele historii, muzyki, plastyki, WDŻ, religii, nauczyciel geografii	według planu pracy szkoły	Uczniowie
5. Poznawanie historii lokalnej społeczności.	- zwiedzanie Szkolnej Izby Regionalnej - wycieczki po muzeach, - wycieczki do miejsc związanych z legendami lokalnymi lub miejskimi, - realizacja programu „ Moje miasto Bogatynia – tu mieszkam i uczę się” - konkurs „Bogatynia dawniej i dziś”	Wychowawcy, nauczyciele historii	cały rok szkolny	Uczniowie

6. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.	- szkolenia, - broszury informacyjne, - spotkania z rodzicami / opiekunami uczniów, - współpraca z BOK, Związkiem Sybiraków, Towarzystwem Ziemi Bogatyńskiej, z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy
7. Angażowanie rodziców / opiekunów dzieci i młodzieży szkolnej w pracę na rzecz szkoły.	- zachęcanie dorosłych do udziału w organizowanych przez szkołę uroczystościach i akademiach szkolnych (patriotycznych czy świątecznych); - kontakt z nauczycielami, wychowawcami klas,	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów

Część III: Samobójstwa i zachowania autoagresywne

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

III. „Samobójstwa i zachowania autoagresywne” ma na celu ochronę zdrowia i życia młodych ludzi. Prezentowane w nim działania wpływają na wzrost poziomu świadomości całej społeczności szkolnej tj. uczniów, rodziców, opiekunów, wychowawców, nauczycieli oraz dyrekcji szkoły. W celu osiągnięcia zamierzonego efektu konieczne jest jednak nawiązanie współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami istniejącymi w szkole.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Natychmiastowe reagowanie w sytuacjach kryzysowych tj. samobójstwo albo próba samobójcza. 2. Opracowanie procedur na wypadek samobójstwa i próby samobójczej. 3. Prowadzenie rejestru stanu zdrowia psychicznego uczniów 4. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów. 5. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych.	- indywidualne i grupowe spotkania z psychologiem – pomoc psychologiczna, - zbieranie informacji o stanie zdrowia psychicznego uczniów - pogadanki.	Pedagodzy szkolni	Na bieżąco	Wszyscy członkowie społeczności szkolnej (szczególnie uczniowie klas 6-8)

6. Praca nad modyfikacją zachowań niewłaściwych uczniów. 7. Nabywanie przez uczniów nowych umiejętności społecznych. 8. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę z zakresu właściwego zarządzania stresem.	- trening umiejętności – „Asertywność – sposób na życie”, warsztaty zmiany zachowań, - współpraca z rodzicami/ opiekunami uczniów, - lekcje wychowawcze- dramy („Moje mocne strony”, „Potrafię rozwiązywać konflikty”, „Jak radzić sobie ze stresem”).	Psycholog z PPP, pedagogzy szkolni, wychowawcy	W miarę potrzeb	Uczniowie przy wsparciu rodziców, opiekunów
9. Uświadamianie uczniów czym jest samobójstwo oraz zachowania autoagresywne. 10. Badania ankietowe. 11. Informowanie uczniów czym jest depresja, jak rozpoznać stan depresyjny oraz jak poradzić sobie będąc w takiej sytuacji bądź jak pomóc osobie, która pozostaje w depresji. 12. Promowanie zachowań właściwym. Nauczanie nowych, przydatnych rozwojowo umiejętności. 13. Wzmacnianie uczniowskiej więzi ze szkołą.	- godziny wychowawcze, - spotkania ze specjalistami (Jak radzić sobie ze smutkiem? Jak radzić sobie z brakiem akceptacji?) , - filmy edukacyjne, - pogadanki, - zajęcia fizyczne, - spotkania ze specjalistami - skrzynka zaufania dla uczniów - promowanie zajęć pozalekcyjnych - udział w działaniach Szkolnego Klubu Wolontariatu	Psycholog z PPP, pedagogzy szkolni, opiekunowie SzKW, Samorząd Uczniowski	cały rok szkolny	Uczniowie

14. Pedagogizacja nauczycieli na temat samobójstw i zachowań autoagresywnych wśród młodych ludzi. 15. Analiza środowiska rodzinnego uczniów. 16. Analiza środowiska szkolnego. 17. Znajomość/ przypomnienie obowiązujących w szkole zasad bezpieczeństwa.	- szkolenia zewnętrzne, - spotkania ze specjalistami, - spotkania praktyczne prowadzone w aktywizujący sposób.	Specjaliści PPP	cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy
18. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci	- materiały informacyjne, - pogadanki, - spotkania ze specjalistami,	Specjaliści PPP, pedagodzy szkolni	W miarę potrzeb	Rodzice i opiekunowie młodych osób
19. Utrzymywanie ciągłych i poprawny relacji pomiędzy nauczycielami, a rodzicami/ opiekunami uczniów	- spotkania ze specjalistami, - informacyjne	Wychowawcy klas	cały rok szkolny	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice i opiekunowie młodych ludzi

Część IV: Wychowanie do wartości

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Według Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59): „*Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności*”.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących obecny system wyznawanych przez młodych ludzi wartości. 2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego wychowania do wartości.	- prowadzenie badań, ewaluacji.	Pedagodzy szkolni, nauczyciele etyki, nauczyciele WDŻ	maj	Cała społeczność szkolna
3. Zwiększenie świadomości w temacie wychowania w wartości przez rodzinę. Uświadomienie ich kluczowego znaczenia w edukacji.	- spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym („Wartości w życiu człowieka”), - materiały informacyjne,	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, nauczyciele bibliotekarze, WDŻ	cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów

	- polecane pozycje książkowe			
4. Wzbogacenie uczniowskiej wiedzy na temat wartości oraz określenie ich znaczenia w życiu codziennym.	- warsztaty, - wyjścia do teatru/ filharmonii/ muzeum/ itp., - przygotowanie spektaklu, prezentacji, wywiadu z wybraną osobą, itp., - godziny wychowawcze, - spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, pracownikami PPP, doradcą zawodowym. - akcje Szkolnego Koła Wolontariatu	Wychowawcy klas, pedagodzy, doradca zawodowy, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu, nauczyciele WDŻ	Cały rok szkolny	Uczniowie

Część V: Społeczność szkolna – bezpieczeństwo w społeczności szkolnej i trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Program wychowawczo-profilaktyczny

Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Cel:

- poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły, w jej obrębie i poza nią,
- prowadzenie analizy i działań profilaktycznych w stosunku do zachowań społecznie nieakceptowanych,
- profilaktyka zachowań ryzykownych,
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych,
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach skomplikowanych i trudnych,
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą,
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów,
- przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania,
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły.

8. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym u dzieci. 9. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych oraz cyberprzemocy. 10. Przeciwdziałanie zażywaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież. 11. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.	- monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego - spotkania ze specjalistami np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, straż pożarna, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - organizacja Szkolnego Dnia Przeciw Przemocy - organizacja aktywnych przerw oraz „Planszogranie” – przerwa z grami planszowymi	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, opiekunowie Szkolnego Klubu Wolontariatu	Cały rok szkolny	Uczniowie (szczególnie uczniowie 6-8)
12. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia. 13. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania. 14. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży m.in. Związanych z eurosieroctwem, rodzinami niepełnymi, rodzinami wielodzietnymi, przemocą w rodzinie, nałogami w rodzinie, itp.	- udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, - spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie, - spotkania informacyjne ze specjalistami, - materiały informacyjne, broszury.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni	Cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy

15. Pedagogizacja opiekunów uczniów oraz sposobów prowadzenia działań profilaktycznych.	- szkolenia, warsztaty - materiały szkoleniowe, - spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, - spotkania z wychowawcą.	dyrektor szkoły	w miarę potrzeb	Rodzice/ opiekunowie uczniów
16. Zachęcanie rodziców / opiekunów do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły. Nawiązanie stałej współpracy z rodzicami.				
17. Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.	- prowadzenie prac remontowych, - instalowanie niezbędnych sprzętów i montowanie usprawnień, - dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów - monitoring - dyżury nauczycieli podczas przerw	Pracownicy ochrony, nauczyciele, dyrektor	cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, pracownicy

Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

CELE:

1. Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych,
2. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
3. Przygotowanie dzieci do rozsądnego i samodzielnego życia w społeczeństwie,
4. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
5. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych,
6. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujący satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. 2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.	- pogadanki, - praca indywidualna, - lekcje wychowawcze • uczenie, że każdy człowiek jest istotą niepowtarzalną i wartościową, • uczenie szacunku do drugiego człowieka, • akceptowanie inności, • świadomość czym jest niepełnosprawność,	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Uczniowie

	• zapoznanie uczniów z zasadami savoir vivre, • rozwijanie społecznej odpowiedzialności w uczniach według dewizy „nie pozostawaj obojętny”, budzenie krytycyzmu przy jednoczesnym poszanowaniu wartości innych ludzi, - koła zainteresowań - referaty, samodzielne wystąpienia,			
3. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami. 4. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej. 5. Popularyzowanie dobrego zachowania. 6. Promowanie postaw tolerancyjnych.	- godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, - zajęcia sportowe (podkreślanie wartości zachowań " fair play") - działania Samorządu uczniowskiego i Szkolnego Koła Wolontariatu	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego, opiekunowie samorządu i SZKW	cały rok szkolny	Uczniowie

Część VI: Cyberprzemoc

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

VI. „Cyberprzemoc” ma na celu ograniczenie i/lub całkowite wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocowych, realizowanych przy użyciu nowej technologii komunikacyjnej na terenie szkoły bądź poza nią. Prowadzone działania mają za zadanie uświadomić młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie zjawiska cyberprzemocy wśród społeczności szkolnej. 2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.	- przeprowadzenie badań, - ewaluacji.	Pedagodzy szkolni	maj	Cała społeczność szkolna

3. Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu wyeliminowania zachowań przemocowych. 4. Opracowanie i upowszechnianie materiałów o zjawisku cyberprzemocy, jego formach, prawnych konsekwencjach popełnienia czynu oraz sposobów reagowania w przypadku znalezienia się w takiej sytuacji.	- lekcje wychowawcze, informatyki - spotkania z wychowawcami, nauczycielami, władzami szkoły, przedstawicielami policji, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Poradni Leczenia Uzależnień, psychologiem/ pedagogiem szkolnym.	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagodzy szkolni	luty	Rodzice / opiekunowie uczniów (szczególnie uczniowie klas 6 - 8)
5. Podnoszenie kompetencji oraz stałe doszkalanie w temacie przemocy elektronicznej. 6. Nawiązanie stałej współpracy z policją, lokalnym ośrodkiem uzależnień i ich wspieranie w przypadku pojawienia się cyberprzemocy na terenie szkoły.	- szkolenia, - przygotowanie materiałów informacyjno-edukacyjnym, - spotkania z przedstawicielami policji, psychologami, instytucjami/ organizacjami oferującymi wsparcie w przypadku wystąpienia cyberprzemocy. - realizowanie elementów programu „Fonolandia”	Pedagodzy szkolni Renata Bilińska	cały rok szkolny	Nauczyciele i wychowawcy Uczniowie klas 1-3

7. Zaangażowanie rodziców / opiekunów do współpracy przy organizacji uroczystości szkolnych i klasowych oraz konkursów tematycznych. 8. Promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu.	- nawiązanie współpracy rodziców ze szkołą i współorganizowanie wydarzeń, - spotkania z wychowawcami, psychologiem, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem policji, - organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, pedagodzy szkolni	luty	Rodzice / opiekunowie uczniów
9. Edukacja medialna mające na celu kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy. 10. Uświadomienie uczniom znaczenia nowych mediów oraz zagrożeń, jakie są z nim związane.	- udział w uroczystościach, - godzina wychowawcza, pogadanki,	Nauczyciele bibliotekarze, nauczyciele informatyki	Cały rok szkolny	Uczniowie
11. Zwiększanie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, prewencji oraz reagowaniu w przypadku pojawienia się zagrożenia. 12. Zapoznanie uczniów i wychowanków z występującymi formami cyberprzemocy oraz skutecznym sposobom przeciwdziałania zjawisku.	- spotkanie z specjalistą ds. uzależnień, przedstawicielem policji.	pedagodzy szkolni, Specjaliści PPP	W miarę potrzeb	Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)
13. Propagowanie zasad dobrego zachowania w Internecie. 14. Rozwijanie świadomości bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów.	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym, policją, - udział w uroczystościach, - godziny wychowawcze.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, nauczyciele informatyki	w miarę potrzeb	Uczniowie

15. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym	- projekcje filmów podczas godziny wychowawczej.	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki	Cały rok szkolny	Uczniowie
16. Zaangażowanie młodych ludzi do aktywnego działania w sytuacji pojawienia się zjawiska cyberprzemocy. 17. Udział w kampaniach, wydarzeniach oraz projektach społecznych uświadamiającego powagę zjawiska.	- kampanie społeczne - skrzynka zaufania.			Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)

Część VII: Środki psychoaktywne

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Kształtowanie odpowiednich postaw poprzez stosowanie odpowiednich działań wychowawczych i profilaktycznych utrzymane zostało w zgodzie z **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).**

VII. „Środki psychoaktywne”

CELE:

- skuteczne przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów naszej szkoły, w szczególności charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

Działalność wychowawcza

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych diagnozujących występowanie problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież szkolną.	- prowadzenie badań, ewaluacji.	Pedagodzy szkolni	maj	Cała społeczność szkolna

2. Wyciągnięcie wniosków oraz opracowanie działań koniecznych do prowadzenie efektywnego Programu wychowawczo-profilaktycznego.				
3. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji.	- spotkanie z psychologiem, pedagogiem szkolnym, pracownikami poradni, policją. - nawiązanie współpracy z policją, poradnią ds. przeciwdziałania narkomanii.	Dyrektor szkoły	W miarę potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów, nauczyciele i wychowawcy
4. Opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnych uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców.		Nauczyciele przyrody, biologii, wf	W trakcie roku szkolnego	Rodzice/nauczyciele
5. Poradnictwo psychoedukacyjne dla rodziców / opiekunów uczniów prowadzone przez szkolnych specjalistów.		Pedagodzy	W miarę potrzeb	Rodzice/opiekunowie, pedagogzy

6. Pedagogizacja rodziców / opiekunów prawnych na zebraniach w zakresie m.in. przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom związanym z używaniem substancji psychoaktywnych. 7. Spotkania rodziców / opiekunów prawnych z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na terenie szkoły.	- spotkania z wychowawcami, - spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - prelekcje.	pedagodzy szkolni, specjalistów PPP	W miarę potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów
8. Informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.	- spotkanie z rodzicami/ opiekunami uczniów, - zapoznanie zebranych z regulaminem oraz Programem Wychowawczo- Profilaktycznym Szkoły	Dyrektor szkoły	wrzesień	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie
	- godzina wychowawcza, - prelekcje.			Uczniowie (szczególnie uczniowie klas 6-8)

9. Zapoznanie nauczycieli z dostępnymi narzędziami profilaktycznymi.	- szkolenia, - badanie ewaluacyjne, - spotkanie z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,	Pedagodzy szkolni	W miarę potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy
10. Analiza relacji pomiędzy opiekunami dzieci, młodzieży szkolnej.		Wszyscy nauczyciele	Na bieżąco	Nauczyciele, pedagodzy i wychowawcy
11. Nawiązanie bliższej współpracy pomiędzy opiekunami uczniów w celu eliminowania czynników ryzyka związanych z możliwością zażywania/ kontaktu z substancjami psychoaktywnymi.		Wychowawcy, pedagodzy	W miarę potrzeb	Pedagodzy, rodzice, nauczyciele
12. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców / opiekunów uczniów w przypadku używania środków	- materiały informacyjne i edukacyjne.	pedagodzy szkolni	W miarę potrzeb	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie

i substancji opisanych we wstępie niniejszego dokumentu. 13. Uświadamianie rodziców / opiekunów uczniów oraz samych zainteresowanych miejscach, w których mogą szukać pomocy w razie wystąpienia problemu.				
14. Spotkania z pracownikami Poradni Psychologicznej-Pedagogicznej, policji. 15. Informowanie uczniów na temat konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i używaniem nielegalnych środków.	- pogadanki, - prelekcje, - spotkania ze specjalistami.	pedagodzy szkolni, specjaliści PPP	W miarę potrzeb	Uczniowie (szczególnie klasy 6-8)
16. Organizacja aktywności angażujących uczniów w poznawanie obowiązującego prawa.	- konkursy.	Nauczyciele, nauczyciele WDŻ	Cały rok szkolny	Uczniowie
17. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów i wychowanków. 18. Kształtowanie wśród uczniów postaw zapobiegających podatności na ryzyko kontaktu ze środkami psychoaktywnymi.	- lekcje wychowawcze („ Narkotyki i dopalacze – zagrożenia, „ Bezpieczeństwo niejedno ma imię, Chronię swoje zdrowie”)	Wychowawcy Nauczyciele, pedagodzy	Cały rok szkolny	Uczniowie

19. Kształtowanie w uczniach chęci dbania o swoje bezpieczeństwo.				
20. Zróżnicowanie form pracy z uczniami mające na celu zwiększenie ich zaangażowania w proces nauczania.	- aktywizujące formy pracy z uczniem, - pogadanki, - wolontariat - rajdy, wycieczki - spotkania uczniów w ramach współpracy międzynarodowej.	Nauczyciele, opiekunowie SZKW	Cały rok szkolny	Uczniowie

21. Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. 22. Rozwijanie umiejętności życiowych u uczniów przez ćwiczenie odpowiednich postaw.	- aktywność fizyczna- koła zainteresowań - pogadanki. - lekcje wychowawcze związane z radzeniem sobie ze stresem, wyrażaniem i ekspresją emocji	Pedagodzy szkolni, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas	cały rok szkolny	Uczniowie
23. Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym	- godziny wychowawcze, pogadanki, - dramy, dyskusje, „burze mózgów”, konkursy.	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie

podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. 24. Rozwijanie w uczniach umiejętności podejmowania autonomicznych decyzji. 25. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i patrzenia na problem z wielu możliwych perspektyw				
26. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk.	- godziny wychowawcze; - zewnętrzne propozycje programu profilaktycznego (MEN).	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas	W miarę potrzeb	Uczniowie
27. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.	- promowanie wśród uczniów zasad zdrowego żywienia oraz informowanie o korzyściach, które z niego płyną. - organizacja Szkolnego Dnia Zdrowia	Pedagodzy szkolni, pielęgniarka szkolna	kwiecień	Uczniowie
	- zaangażowanie uczniów w program o tematyce zdrowotnej „Trzymaj formę”	Nauczyciele WDŻ, A.Hnitecka	Cały rok	Uczniowie klas 4-8
	- uświadamianie uczniom problemu związanego z chorobą AIDS i innymi chorobami cywilizacyjnymi.	Pedagodzy szkolni, wychowawcy klas		Uczniowie klas 6-8

	- promocja zdrowego i aktywnego trybu życia we wsparciu rozpoznawanych sportowców, podróżników itp.			Uczniowie
--	---	--	--	-----------

Działalność profilaktyczna

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca	Typ profilaktyki
1. Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców / opiekunów prawnych programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	- wspieranie uczniów ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym (pomoc psychologiczno – pedagogiczna).	pedagodzy szkolni	cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie	selektywna
	- pomoc uczniom z rozpoznanymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych - koła zainteresowań - udział w SZKW - konsultacje ze specjalistą.	Pedagodzy szkolni, opiekunowie SZKW	Cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie	wskazująca

	- monitorowanie miejsc o zwiększonym narażeniu na kontakt z niebezpiecznymi środkami, w szczególności miejsc gdzie organizowane są spotkania młodzieży szkolnej - informowanie policji o miejscach szczególnie niebezpiecznych dla uczniów (sklepy oferujące sprzedaż papierosów).	Pedagodzy szkolni	Cały szkolny rok	Uczniowie	selektywna
--	---	-------------------	------------------	-----------	------------

	- zapewnienie wsparcia rodzinom uczniów, którzy mają problem z używaniem substancji psychoaktywnych.			Rodzice / opiekunowie uczniów, uczniowie	wskazująca
	- zapewnienie dostępności pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom szkoły - dyżury psychologa na terenie szkoły.			Uczniowie	uniwersalna

2. Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.	- rozszerzenie oferty pozalekcyjnych zajęć sportowych i kulturalnych.	nauczyciele	cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- poszerzanie horyzontów uczniów przez prezentację osiągnięć i sukcesów znanych ludzi (polscy podróżnicy np. Jan Doba, sportowcy R. Lewandowski, Marcin Gortat, Robert Korzeniowski, Mateusz Kusznierewicz, Jagna Marczułajtis, Kamila Skolimowska).	Wychowawcy klas, nauczyciele geografii, wychowania fizycznego	Cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- zapewnienie wsparcia uczniom, którzy nie mogą brać udziału w bardziej atrakcyjnych zajęciach pozalekcyjnych ze względu na stan finansowy rodziny (nagrody rzeczowe strój sportowy, finansowanie karnetu na basen uczniom z rodzin o złej sytuacji finansowej.			Uczniowie	wskazująca
3. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów i wychowanków, a także norm	- informowanie uczniów o ryzyku związanym z zażywaniem środków psychoaktywnych.	Pedagogzy szkolni	cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna

przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.	- kształtowanie postaw i metod sprzeciwiania się sytuacjom stwarzającym zagrożenie – lekcje wych. o asertywności.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Uczniowie	uniwersalna
	- określenie jasno sprecyzowanych zasad obowiązujących w szkole, zapoznanie z nimi uczniów.	Wychowawcy klas	wrzesień	Uczniowie	uniwersalna

	- zapoznanie uczniów z obowiązującym prawem dotyczącym przeciwdziałania narkomanii – spotkania z policjantem.	Dyrektor szkoły	listopad	Uczniowie	uniwersalna
	- umacnianie w uczniach przekonania o wartości zdrowia.	Wychowawcy klas, nauczyciele	kwiecień	Uczniowie	uniwersalna
4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.	- wdrożenie i opanowanie programów i procedur przez Radę Pedagogiczną.	Pedagodzy szkolni	W miarę potrzeb	Nauczyciele i wychowawcy	uniwersalna
5. Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art.	- wprowadzenie do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego			Uczniowie	wskazująca

71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji o których mowa we wstępie do dokumentu.	elementów terapii wychodzenia z uzależnień.				
	- angażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne – zarówno sportowe jak i kulturalne.	Opiekunowie kół zainteresowań	Wrzesień/listopad W miarę potrzeb	Uczniowie	wskazująca
	- angażowanie rodziców / opiekunów prawnych uczniów w profilaktykę antynarkotykową.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny	Rodzice / opiekunowie uczniów	wskazująca

